

VALTUUSTOALOITE VAMMAISPALVELUIDEN TOTEUTUMISEN LAINMUKAISUUDEN SELVITTÄMISESTÄ

187/05.21.00/2019

KV 25.02.2019 § 33

Valmistelija kaupunginlakimies Hannu Markkula:

Jenni Lampela ja seitsemän muuta valtuutettu jätti seuraavan aloitteen:

"Seuraavissa käytänteissä lainmukaisuus on mielestäni kyseenalainen:

1. Vammaiset ikäihmiset ohjataan lähtökohtaisesti vanhuspalveluihin, vaikka kyse olisi selkeästi vammaispalveluihin oikeutetusta henkilöstä. Näitä ihmisiä ohjataan tilamaan maksullista kotihoitoa ja yksityisen sektorin siivouspalveluita, vaikka he ovat oikeutettuja maksuttomiin henkilökohtaisen avustajan palveluihin.

2. Vammaisille myönnetään avustajatunteja alle todellisen tarpeen. Perusteluksi olen saanut seuraavaa: "apua myönnetään vain yhtäjaksoiseen tarpeeseen päivän aikana" ja "hoidollinen työ ei kuulu avustajalle". Samoin minulle on kerrottu, ettei avustaja palveluja myönnetä Torniossa ympärivuorokautiseen tarpeeseen.

Vammaispalvelulaki määrittelee sen, millaisiin tarpeisiin palvelua on myönnettävä. Kunta ei voi tehdä periaatepäätöstä lain noudattamatta jättämisestä.

Henkilökohtaista apua tulee vammaispalvelulain mukaan myöntää sellaisiin päivittäisiin toimiin, jotka henkilö tekisi itse, jos vamma ei rajoittaisi tämän toimintakykyä. Myönnettävien avustajatuntien laskentaperusteista tulee kertoa hakijoille avoimesti.

3. Palveluasumisen järjestämisestä kotiin ei asiakkaille kerrota kuin erikseen siitä kysyttäessä. Laki velvoittaa viranhaltijaa informoimaan asiakasta tämän oikeuksista. Mikäli vammaisen henkilön toimintakyvyn alenemaa ei voida kompensoida avustajapalvelujen turvin, tule tämä ohjata hakemaan kotiin järjestettävää palveluasumista.

4. Asiakasmaksulain 4 §:n 5 kohdan mukaan sosiaalipalveluista ovat maksuttomia muun muassa vammaispalvelulain mukaiset palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut (hoitoon ja päivittäisiin toimintoihin liittyvät palvelut, kuten kotihoito).

Palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla. Tällöin tarkoitetaan lähinnä etuuksia, jotka perustuvat työtapaturma ja ammattitautilakiin tai liikennevakuutuslakiin. Vammaispalvelujen sosiaaliohjaajan mukaan Tornion kaupunki tulkitsee vammaistuet tällaiseksi etuudeksi, vaikka vammaispalvelujen käsikirja ei siihen ohjeista. Onko tällaisen asiakasmaksun laillisuus tarkistettu?

Esitän, että edellä mainitut asiat selvitetään ja selvitys tuodaan valtuuston tietoon mahdollisimman pian".

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

LISÄTIEDOT: kaupunginlakimies Hannu Markkula, 050 597 1342

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Ei muutoksenhakua

Otteet:--

_____